

פאיריג לזשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 24 ♦ קרח

דברי חכמים

קרח לא מן הבלועים וכו'.

יש לך לדעת כי דתן ואבירם שהיו חולקים על משה לא היו הם מבקשים כהונה כלל, רק שהיו אנשים חטאים ורעים כמו במחלוקת עם משה... ולפיכך דתן ואבירם נבלעו כי כך ראוי לבעלי המחלוקת הגיהנם וכו', וזה שהיו חולקים דתן ואבירם נחשב זה עצם המחלוקת, שלא היה להם הכונה בשביל מה רק לחלוק, לפיכך נבלעו בשאול.

אבל חמשים ומאתים איש לא נבלעו רק נשרפו, שכך ראוי מפני שרצו לקרב אל הכהונה ולעבודת השי"ת, כמו שעשו שהיו מקריבי קטורת, ולפיכך יצאה אש מאת ה' ונשרפו, שכך ראוי אל מי שרוצה בגדולה ובמעלה שאין ראוי לה...

והיה קרח סבה אל המחלוקת וסבה אל שהיו רוצים חמשים ומאתים איש הכהונה, אם היה נבלע לא הגיע לו מה שהיה ראוי אל חמשים ומאתים איש, ואם היה נשרף לא הגיע לו מה שראוי אליו מצד המחלוקת, ולפיכך אמר שאינו מן הבלועים ואינו מן הנשרפים אבל מגיעה לו מיתה והעדר, ובוזה היה שוה לשניהם. וברייתא סבירא ליה דהיה בו שניהם, שהיה נבלע ונשרף, כי שניים ראויים אליו, כי הוא הסבה אל שניהם...

(מהר"ל חידושי אגדות סנהדרין קי א)

חכמתכם ובינתכם

שר אחד הגיע בהקנטה לר' יהונתן אייבשיץ: מדוע אתם היהודים מתנשאים ורוכבים על סוסים שלא כאבותיכם (אברהם, משה ועד"ז משיח) שרכבו על חמורים? ענה לו רבי יונתן: כאשר החמורים נהיים שרים, אין ברירה ליהודים אלא לרכב על סוסים...

הגות שאבעס'

ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל

הגמ' בסנהדרין (קט): דנה האם יש לעדת קורח חלק לעוה"ב, רבי יהודה בן בתירא סובר שיש לעדת קורח חלק לעוה"ב ש"הרי הן כאבידה המתבקשת שנאמר תעיתי כשה אובד בקש עבדך כי מצותיך לא שכחתי"

לעיתים, מוצא אדם את עצמו נאבד בשבילי החיים, מנותק לו, היצה"ר שלו עובד שעות נוספות, הוא כמה לריגושים שלא נמצאים בתוככי בית המדרש והוא מרגיש 'אבד נצחי ותוחלתי מד'

בא דוד המלך ע"ה ועונה לו תשובה "טעיתי כשדה אובד", לא נשארתי אותו שה תמים העושה רצונך בלבד, קצת נחלשתי, אבל יש לי דרך מוצא, ע"י שאני מתחנן אליך אבא "בקש עבדך"

מרו הג"ר משה מרדכי אפשטיין זצוק"ל ר"י חברון מבאר, שישנם שני סוגי אבדות, יש אבדה שהיא אבודה מבעליה ומונחת דוממת כאבן במקום כלשהוא. אך ישנה אבדה מתבקשת, כמו השה שנאבד מן העדר, השה שיצא לחפש עשב, לא שם לב שהתרחק כברת דרך מחבריו ומהרועה, וכשמגיע הרגע שהוצה השה לשוב, פועה הוא בבדידותו אך קולו לא נשמע, גם הרועה המחלל בחלילו שם לב להעדרו, אך קול החליל לא מגיע לאוזניו של השה המרוחק. השה רוצה להימצא - והרועה רוצה למצוא, אך הם אינם מוצאים זה את זה. דוד המלך מבטא את מצבו ואומר לרועה - השי"ת: אני בבחינת "שה אובד", אינני יודע את הדרך חזרה אליך הרועה, אך אתה ה' יודע הנך היכן אני, לכן "בקש עבדך", הראה לי אתה ד' את הדרך הנכונה לשוב אליך

ואל תחשוב, מי אני שתתקבל תשובתי אחרי שכל כך הרבה תעיתי וטעיתי, כי האמת היא שבעצם זה שאתה צועק ומתחנן לקב"ה שיגאל אותך אתה כבר עושה תשובה ואהוב למעלה, כמו שאומר המדרש (שוחר טוב) על הפסוק בתהילים "למנצח על שושנים לדוד, הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש" וז"ל כשראו את הקב"ה בסיני נעשו ישרים, ראוהו באוהל מועד נעשו צדיקים כשראוהו על הים נעשו שושנים, אימתי - כי באו מים עד נפש

עם ישראל זכו להיות שושנה בין החוחים, רק כשבאו עד נפש, רק כשהבינו שהאופציה היחידה היא לצעוק "הושיעני אלקים כי באו מים עד נפש"

אז הבנו, שד' מקבל אותי ואוהב אותי גם אם אני רחוק ומתחיל בצעד קטן אליו ואומר 'בקש עבדך', גם אם אני אומר לד' כואב לי שלא כואב לי שאני רחוק

אבל תכלס, אני ניגש להתפלל ועדיין היצה"ר לא עוזב אותי, עדיין אני כל הזמן במעגל הניסיונות והריגושים, אז איך אתה רוצה שלא אתייאש ולא אשבר?

במכתב לתלמידו מגלה לנו ה'פחד יצחק' את התשובה:

אבל דע לך חביבי, ששורש נשמתך הוא לא השלווה של היצר הטוב, אלא דווקא מלחמתו של היצר הטוב... באנגלית אומרים הפסד קרב, ותנצח במלחמה, בוודאי שהנך נכשל ועומד להיות נכשל (אין בזה משום פתיחת פה לשטן) ובכמה מערכות תיפול שדוד. אבל אני מבטיח לך שלאחר הפסד כל המערכות תצא מן המלחמה כשזר הניצחון על ראשך ...

נכון, החיים מלאים בעליות וירידות, אדם לא יכול לבקש לישב בשלווה כי היצר הרע מבקש בכל יום להמיתו מן העולם הבא, ולנצח את היצה"ר זה באמת גדול עליך, אבל הקב"ה יותר גדול ויותר חזק מהיצה"ר, ולכן כשאתה פונה אל הקב"ה ואומר אני יודע שאילולי הקב"ה עוזרו אין יכול לו, אני יודע שנפלתי ואפול וכעת היצר הרע בוער בי, אבל אני גם יודע שאתה ד' בידך להציל אותי מידי ולהעלות אותי על דרך טובה

כשאדם בטוח בקבלתה של התפילה ובכך שד' שומע אותו ורוצה שיתקרב אליו, ומנגד מבין שהביטחון הזה אין משמעותו לעמוד עם יד על השעון ולשאול "נו, למה אני עדיין מתמודד ועדיין רחוק?", אלא לאחר התפילה הוא מרפה וחס בשלוות נפש שהישועה תגיע בעת הנכונה ובדרך הנכונה (ומבין שד' הוא גם זה ששם אותו כרגע במקום הרחוק והמנותק הזה, כי זוהי טובתו האמיתית והשלמה), אז הוא זוכה להתחיל את תהליך היציאה שלו מגלות נפשו (כמובן, שלאחר מכן הוא חייב בכל יום להוסיף התקרבות ומחויבות לד' כפי מצבו ויכולותיו)

כשאדם מוכן להרפות ולהפסיק להיות בשליטה, והוא מסכים להיות כ"גמול עלי אימו", כמו תינוק שסומך על אימו לגמרי והוא רגוע ושלו וכלל לא דואג, כי הוא בטוח שאימו שהכי אוהבת אותו בטח תדאג לכל מחסורו בצורה הטובה ביותר עבורו, כך הוא בוטח שד' דואג לו יותר מהאם לבנה ולעולם לא יעזוב ולא ידחה אותו, אלא יחכה לו שיחזור הביתה, לאבא שכ"כ מתגעגע אליו, ובביכול אומר לו 'בני היקר, נאבדת, אבל אתה לא אבד, כי תמיד תמיד אני איתך...' ולאחר כל המערכות הוא יצא מן המלחמה כשזר הניצחון על ראשו!

היה זה בשנות האימה, כשמכונות הרצח הנאציות פעלו במלוא התנופה, והפילו אימה וחרדה על כל נפש יהודית. בעיירה בוכניה הקטנה, דרומית מזרחית לקראקא, היה יישוב יהודי קטן שגם הוא לא ניצל ממלאכי המוות הגרמנים. הם הגיעו לעיירה, ותחילה ריכזו את כל היהודים שבה, כ-2,500 במספר, בגטו קטן וצפוף, תוך שמירה הדוקה לבל יברח מהם איש.

אחד היהודים שנכלאו בגטו, היה הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע, שנקלע לעיירה זו תוך כדי מנוסתו. השמועה כי הרבי עצור בתוככי הגטו וסכנה נשקפת לחייו, עשתה לה כנפיים בכל רחבי העולם היהודי, שנחרד להצלת אותו צדיק. מאות יהודים בכל רחבי תבל החלו בפעולות להצלתו, לחילוץ המהיר מהגטו והבאתו למקום מבטחים. סכומי עתק נאספו, שתדלנויות רבות הופעלו, וכל המאמץ הזה נשא פרי:

היה זה בשעת לילה מאוחרת, בגטו בוכניה. כולם כבר נמו את שנתם בשלווה, רק הרבי ואחיו - הרה"ק רבי מרדכי מבילגוריא זי"ע, אביו של יבדלחט"א כ"ק האדמו"ר מבעלזא שליט"א, היו ערים ומוכנים, יחד עם משמש צמוד. לפי האותות שקיבלו והסימנים שהוסכמו, אחרי חצות הליל הם אמורים להיות מוברחים להונגריה השכנה, שבימים ההם טרם טעמה את נחת זרועו של המגף הנאצי האכזר.

אחר חצות נראה רכב קטן ומיושן עוצר ליד הבית. הנהג, קצין ריגול הונגרי ששוחד בהון עתק, דחק בהם להיכנס לרכב, שאורותיו היו כבויים ורק נהמת מנועו נשמעה בדממה הלילית הסמיכה. הם מיהרו לעלות אל הרכב, שהחל בדהרה אל מחוץ לחומות הגטו, מאפילה לאורה, משעבוד לגאולה.

קשה לתאר בקצרה את מסכת הניסים הגלויים שהתלוותה לנסיעת הבריחה הפלאית הזו. שומרים נאצים הפכו לבחינת 'עיניים להם ולא יראו', מפקדים אחרים שיתפו פעולה בתמורה להטבות שונות, שמירה עליונה והדוקה ממעל הוצמדה לנסיעת הרכב אל מחוץ לעיירה בוכניה, ואחר כך - אל הכביש המהיר המוביל להונגריה.

האווירה ברכב היתה שלובת אימה והודאה גם יחד. עם כל קילומטר נוסף שהרכב עבר, נמלט מגיא ההריגה, היתה תחושת סיפוק עמוקה על הנס הפלאי. לצד זאת, הכבישים היו גדושי חיילים, טנקים, רכבי צבא משוריינים שהכניסו לחרדה קיומית את יושבי הרכב, והקצין ההונגרי שנהג בו - רעד על חייו.

לפתע, ביקש הרבי לעצור את הרכב. המשמש נחרד, המבריה נתקף חלחלה. 'לעצור? עכשיו? עלינו עוד להספיק להבריה את הגבול להונגריה!', אך הרבי שב על בקשתו בעדינות אך בנחישות. המשמש ניסה לשכנע, דמו של המבריה אזל מפניו בחרדה תהומית, וטען: 'אנחנו חייבים להמשיך, אנחנו באמצע בריחה נועזת להצלת חייו!'

אך הרבי היסב את פניו בשלילה. מלווי הרבי הבינו כי דברים בגו, הן כל הבריחה הזו היא מעשה ניסים אחד גדול בכוחו של הצדיק, כדאי להמשיך להישען על הוראותיו המדויקות. וכך, בעיצומה של הבריחה, בשולי הכביש המוביל ליציאה מהגיהנום הנאצי אל חוף מבטחים, עצר הרכב את נסיעתו.

הרבי יצא ממנו, והתיישב על אבן סמוכה. דקה ועוד דקה ישב הרבי על האבן, וכל רגע נראה בעיני מלווייו כנצח, בשל החרדה והדאגה לשלום מבצע הבריחה הנועז. 'מי יודע להיכן מכוונים שרעפי קודשו עתה', הרהר המשמש בשעת מעשה, 'מה יכול להיות כה חשוב, שמצדיק עצירה בעיצומה של הבריחה הנועזת והמסוכנת?' - אך הרבי נותר בפנים חתומות, ישב ברוגע על האבן, ומקץ 10 דקות שב ועלה לרכב, בלי להסביר דבר...

הדבר נותר בגדר תעלומה, במשך שנים הועלו השערות שונות לסיבת עצירת הבריחה הפתאומית באופן כה מפתיע. מי שפתר את התעלומה היה הרבי בעצמו, עשור אחר כך, כשבפגישתו עם כ"ק האדמו"ר מביאן זי"ע, חשף את סיבת העצירה הפתאומית והסביר:

'בעיצומה של הבריחה, חשתי כי שלוותי אובדת ממני. אני מאבד את יישוב הדעת, את צלילות המחשבה שלי. הוכרחתי לעצור, להתיישב, להירגע. להקפיד את מנוסת הבהלה, ולחזור ליישוב הדעת. הבהלה והלחץ הם קו אדום עבורי, אינני יכול לעבור אותו!'

הלחץ, הבהלה, המרוץ המטורף - הם מקור לצמיחת קשיים ובעיות, יישוב הדעת הוא המתנה הגדולה ביותר שניתנה לנו, ועלינו לנצלה עד תום, להדוף את הלחצים, לעשות סדר בסדר היום שלנו, ולשמור על קור רוח בכל מצב וזמן. כך נזכה לחיים טובים ומאושרים מלאי סיפוק ושמחת חיים!

סדר הברכות האמצעיות

בתחילה מבקשים על צרכי האדם, רפואה, פרנסה וכו' ורק בסיומן של הבקשות הגשמיות שיושבות על הלב מתפללים על הגאולה וכו'

כי אז יכול האדם לומר לעצמו: אינני אוחז בדרגה כה גבוהה שברכות הגאולה נוגעות לליבי יותר מאשר הגאולה, הרפואה והפרנסה. אך כעת לאחר שביקשתי על הצרכים הקרובים אלי, אוכל להקדיש זמן ומחשבה להתחנן על הגאולה וכל שלביה, ולכאוב את כאב השכינה ועם כלל ישראל.

ע"פ הספר הנפלא טעם בתפילה

שונה הלכות

האם אסור לבחורים לקנות באשראי במכונות אוכל?

ישנם מכונות אוכל ופחיות שמוצבות ברחוב ובישיבות ומי שמשלם באשראי צריך לשלם חצי שקל / שקל יותר ממי שמשלם במזומן

הסכום הנוסף הזה בוודאי לא נגבה מחמת עמלת האשראי, שהרי העמלה נגבית לפי אחוזים מהקניה ולא סכום קבוע, אלא זה סתם תוספת למחיר שבעל המכונה גובה ממי שקונה באשראי

וא"כ, לכאורה זה ריבית קצוצה ובחור שאין לו היתר עיסקא (מחמת שאין לבחור עסק או קרקע) והוא משלם באשראי עובר על ריבית קצוצה?